

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „ Foia Diecezană ”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „ TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 240 Lei.	
Pe jumătate de an	120 „			
Pe un pătrar de an	60 „			
Un număr	5 Lei.			
Pentru străinătate pe un an	300 Lei.			

Inapoi la Hristos.

Dinamica vieții moderne, în contrast cu statica trecutului, prin mijlocirea descoperirilor sale, trăește într'o continuă transformare de mediu; pe când anticul trăia într'o uniformitate de tradiții sacrosancte, dela naștere și până la moarte, omul modern târît de progresul mașinismului, trăește într'o variație de teorii și idei.

Omul nostru, pătrunzând, rând pe rând, toate tainele naturii, a ajuns astăzi să stăpânească cosmosul și să nu se mai teamă de necunoscut. Știința, care până acum însă a căutat să descoperte atâtea probleme metafizice, a ajuns să recunoască existența forțelor supranaturale și cu cât a pătruns mai mult în aceste probleme, pe cale rațională, cu atât ea a evidențiat mai mult complicitatea cauzelor extrasenzoriale și a arătat cât de dificilă este demonstrația lucrurilor ce vrea să le explice numai pe căile senzorio-raționale.

Desbrăcați deci, de mirajul seducător al slabelor puteri omenești, ideea religioasă a început să cucerească tot mai mult spiritele marilor gânditori contemporani. Ideea religioasă, acum iarăși a început să depășească marginile strâmte ale specialiștilor eclesiastici și se încadrează în fluviul larg al vieții spirituale umane, încât în ondulația ideilor universale învățătura lui Hristos începe să prezinte o mai mare importanță, pe alocurea chiar se semnaleză o adevărată efervescență religioasă, și pe zi ce trece, ea se face tot mai lămurită, încât ea promite să fie cu timpul restaurată, după materialismul veacului XIX. cu tot cortegiul manifestărilor lui ateiste la locul ce i-se cuvine, la locul de mărire și cinste de unde a fost scoasă.

Sufletului nostru de azi îi mai lipsește o concentrare într'o superioară conștiință a desti-

nației sale, simbolul propriei sale ființe și al izvoarelor sale de viață independentă, în schimb îl vedem plin de ideea multiplei sale atarnări, încât elementul sensibil și cel spiritual se află astăzi contopite în el cu desăvârșire.

Adevărul creștin nu-l putem înțelege niciodată, decât în unitatea puterilor sufletești. Apuseanul doar dacă se mai încumeta a crede că adevărata viață n'o poți înțelege decât trăgându-te din lumea simțurilor și culundându-te adânc în tine însuși, căci el a jertfit până acum totul pentru a smulge taina naturii și a lumii externe, pentru a-i înțelege fenomenele și legile ei; prin aceasta însă el a pierdut orice legătură cu o lume spirituală, s'a obicinuit așa de mult să porceadă în gândire și'n credința sa numai dela ideile despre lumea materială, încât nu mai e în stare să înțeleagă peste tot mărturia despre omul lăuntric.

Dar neputințioșia rațiunii noastre de a ne mulțumi, marchează tocmai revenirea lumii contemporane la conștiința dependenței de Autorul miraculos, de fapuri ai lui Dumnezeu, fericiți numai atunci când prin conștiința dependenței de Dumnezeu se interpretează tot rostul nostru de a exista pe acest pământ.

Noi însă până acum, ori de câte ori am auzit pe Domnul bătând la poarta sufletului nostru, să ne trezească din amorie, să ne facem rânduială înlăuntru și să ne lămurim gândurile, deși L-am auzit pe El, totuși seduși de glasul asurzitor de sirena al patimilor ce și cereau realizarea, am cedat în fața acestor răbufniri de poftă, cari ne-au cloroformizat voința și ne-a întunecat rostul nostru de ființe a lui Dumnezeu, — lăsându-ne în schimb incurabile depresiuni în sufletele noastre desamăgite de sine însuși, de efemerele plăceri și patimi în cari au înodat până acum.

Desbrăcându-ne deci de mirajul seducător al deșertăciunii, mai puțin cu lumea și mai mult cu Dumnezeu, să sfârșim în a-ne odihni în El; căci așa ne-ai făcut după Tine Doamne și neliniștit este sufletul nostru până nu se va odihni întru Tine.

Înalțați cu toți credința în Hristos, pe soclul cel mai înalt, dați-i cinstea cea dintâiu în toate ramurile vieții, și atunci veți vedea apărând pe pământ pacea, liniștea și fericirea ce o căutam.

Petru Toma lic. în teol.

Vizitații canonice.

Vizitațiile canonice în protopresbiteratul Buziașului s'au continuat Duminică la 5 August. În această zi se sfințește biserica din *Vucova*. Biserica nu e nouă. Zidită la 1888, a fost acum învârtă. Prea Sfinția este însoțit de Prea On. Domn Romul G. Ancușa protopresbiter, consilier eparhial și de diaconul episcopesc Teodor Roșca. Dl primpretor al plasei Buziaș Ioan Duicu se alătură la această suită.

La sf. Cruce din hotar, spre Buziaș așteaptă ceată de călăreți, în frunte cu autoritățile comunale: Dl primar George Fonoș și Dl notar Carol Braun. Dl primar adresează cuvinte de binevenire și roagă pe Prea Sfinția Sa ca împreună cu suita să se urce în căruța trasă de patru cai negrii. Flancat de doi buni călăreți tot pe cai negrii, înaintașii galopând în exemplară aliniere se intră în comună. Aici e mare serbătoare. Casele împodobite cu cilimuri. Clopotele bisericii sună a bucurie. La poarta bisericii așteaptă îmbrăcați preoții împreună cu toți credincioșii. Conlocuitorii slovaci sunt și dâșii prezenți în frunte cu preotul lor. Preotul nostru Avram Ciocoiu întinde sf. Cruce și apoi face raportul convenit despre starea parohiei. Cântând troparul Sfântului Mucenic George, hramul bisericii, intrăm în sf. Biserică.

În fața icoanei Mântuitorului se pregătesc sfințele Moaște pentru înconjurarea bisericii. Arhiepiscopul, pentru prima dată în activitatea arhipăstorească, ridică discul cu cele sfinte și de trei ori se face înconjurul. Biserica se cădește, se stropește cu apă sfințită și se unge cu sf. Mir, umplându-se de mirosul aromelor, cari se toarnă în prestol. Prea Sfinția Sa așează cu evlavie sf. Moaște spre odihnă. Se spală prestolul, se mirue și se îmbracă.

Prea Sfinția Sa cercetează sf. Cuminecătură și sf. Antimis.

Sf. Liturgie se începe, celebrată de Prea Sfinția Sa Episcopul nostru, asistat de Prea On. Domn Romul G. Ancușa și Ioan Geția, preoții: George Ciocoiu, Avram Ciocoiu, Moise Barbulescu, Emanuil Pirtea, Toma Radulescu și diaconii Teodor Roșca și Porfir Crisciu. Corul țaranilor din Vucova dă răspunsurile. În cursul sfintei Liturgii se hirotonește întru presbiter diaconul Porfir Crisciu și Gruia Roșu întru diacon.

La Priceasnă Prea Sfinția Sa purtând în mână toiagul Arhipăstoriei și sfânta Cruce împărtășește învățăturile credinței. Învoirea nu este numai pentru biserică, ci și pentru credincioși. Înzistă îndeosebi asupra acestei necesități. Sunt prea grele vremurile ca să mai persevereze lumea în nepăsare. Trebuie să revenim la credința mântuitoare. Sfințirea bisericii să fie peatra de hotar

între trecut și viitorul pe care să-l trăim în frica de Dumnezeu, îndeplinirea poruncilor Sale și primirea sfințelor Taine.

După sfânta Liturgie se face revizuirea oficiului parohial.

* * *

Comuna *Blajova* așteaptă și ea. La sf. Cruce din hotar dinspre Vucova, se vede din departare fălăind tricolorul. O ceată de călăreți pornește înaintea automobilului în care vine Prea Sfinția Sa cu suita. Satul e mic, dar însuflețit de înalta vizită. Nu se știe când s'a revărsat pentru ultima dată binecuvântarea arhiepiscopală asupra comunei. Din ferestrele caselor atârnă frumoase cilimuri. În fața primăriei Prea Sfinția Sa este întâmpinat de autoritățile comunale în frunte cu Dl primar George Babuș și Dl notar Carol Braun. Calea dela acest loc și până la biserică se face pe picioare, printre cordonul școlărilor. În fața bisericii așteaptă preoțimea în ornate. Preotul locului Aureliu Gherga prezintă starea comunei bisericesti. Originea Blajovei se perde în trecutul îndepărtat. S'au aflat urme de viață romană aici. Intrăm apoi în bisericuța mică, dar curată. Fiind vremea sărândei, Prea Sfinția Sa se îmbracă și iese în oborul bisericii. Slujba de seara se sevârșește cu Litie, înconjurat fiind de Prea On. Domn Romul G. Ancușa și Ioan Geția, preoții: Moise Alecsiu, Ioan Gherga, Aurel Alecsiu și Aurel Gherga și diaconul Teodor Roșca. Răspunsurile le dă corul plugarilor din loc de sub conducerea Dlui învățător Ioan Dunea.

„Mult pot puțini buni...” începe Prea Sfinția Sa cuvântul de binevestire. Puțini la număr au fost strămoșii din Blajova, dar cu credință tare. Așa au putut clădi sfânt Lăcaș, care să adăpostească pe nepoți și strănepoți. Nu mulțimea numărului, ci tăria credinței lucrează minunile. Dacă din bătrâni s'au putut sevârși fapte cari au durat până în zilele noastre, fiii acestor vremuri de mare bucurie națională, au datorită să îndeplinească și ei fapte, cari să se transmită viitorului îndepărtat. Dacă bătrânii au jertfit și au clădit biserică frumoasă pentru zilele lor, cei de azi trebuie să învârtă jertfa și să învârtă și sf. Lăcaș, zidindu-l potrivit vremurilor de cari ne-am învrednicit. Ziua vizitațiunii canonice să se însemneze prin hotărârea neclintită de a începe adunarea mijloacelor pentru această învoire.

La casa parohială se cercetează oficiul parohial și se scontează cassa bisericii.

* * *

Serbătoarea: Schimbarea la Față, Luni la 6 August, sfințirea bisericii din *Sirbova*.

Dela Buziaș spre nord la aproximativ 8 km. e așezată comuna *Sirbova*. Înainte de comuna germană Bacova coborim de pe șoseaua județană și căruța împănată trasă de patru cai împodobiți, alunecă pe nisipul alb. Din preajma pădurei apare ceata călăreților în frumosul port bănățean. Un strigăt de voioasă întâmpinare și apoi se pornește în galopul cailor. Din depărtare satul apare liniștit. E liniște acum. Numai inimile bat mai răspicat în așteptarea Arhiepiscopului, Carele vine întru numele Domnului să binevestească și aici. La intrarea în sat o prea frumoasă poartă împodobită cu flori, verdeață și stegulețe tricolori. Primăria comunală în frunte cu Dl primar Dimitrie Russu și Dl notar Iuliu Chivalibog, binevintează în comuna lor pe Prea Sfinția Sa Părintele Episcop. Lucrători ai pământului cu cucernicie prezintă Prea Sfinției Sale o pâine înaltă crescută, sarea și apa, rugând să binecuvinteze pâinea cea

de toate zilele. Casele curate sunt îmbrăcate în decorul fără de păreche al țesăturilor românești. Locuitorii respectuoși cu evlavie se închină și primesc binecuvântarea arhierască. Clopotele vestesc văzduhului bucuria. Bubuituri de treacuri cutremură pământul.

În fața bisericii preotul Emanuil Pirtea iunior, emoționat rostește cuvântul de bineprimire prezentând raportul cuvenit și apreciind jertfa credincioșilor pentru zidirea și inzestrarea sfintei biserici la 1909, când s'a zidit, și de atunci până azi cu toate cele necesare.

Corul mixt al plugarilor din Sirbova de sub conducerea măeastră a învățătorului George Andraș întonează cu căldură: „Pre Stăpânul și Arhierul nostru Vasile, Doamne păzește-L. Intru mulți ani!...“ În melodia troparului „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu“, hramul bisericii, întrăm în biserică spațioasă, gătită pentru întâmpinarea Stăpânului. În desevărsită liniște se ascultă rugăciunile Arhierului și cu firească luare aminte se privește la impodobirea Lui, pentru Slujba cea mare. E ceeace nu s'a mai auzit și nu s'a mai văzut. Însemnările ne spun că la 1693 Mitropolitul Bălgradului (Alba Iulia) Teofil a sfințit biserică din Sirbova, iar după aproape una sută ani, la 1775 Episcopul Petru Petrovițiu a sfințit biserică de lemn, care a fost până la 1909. După scurgerea încă a unui veac, acum din nou se pogoară adevărata mărire strălucitoare asupra zidirei bisericii din Sirbova și se sălășluiesc din nou sfintele Moaște, în mijlocul acestor fii binecredincioși.

Înconjoară popoarele Sionul — căci au venit și neamurile din depărtări să se împărtășească de binecuvântarea Arhipăstorului și să se bucure de bucuria vetrei familiare. Într'un gând își frâng genunchii obosiți împreună cu marea îngenunchiere a Arhierului. Cu tămăia binemiroitoare pornește gând de cucernică rugăciune din pieptul tuturor fiilor. Cersesc curățirea tuturor prin stropirea apei sfințite pe care o revărsă dreapta. Deodată cu ungera sfântul Mir celui mare se imploară harul sfințitor asupra tuturor. Prin formele mult grăitoare se așează sfintele Moaște.

Sfânta Liturgie o celebrează Prea Sfinția Sa, înconjurat de Prea On. Domni protopresbiteri Romul G. Ancușa și Ioan Geția, preoții: George Popescu, Emanuil Pirtea senior, Remus Cloambeș, Emanuil Pirtea iunior și Iulian Barbolescu, precum și diaconii Teodor Roșca și Gruia Roșu. Între cei prezenți vedem pe Dl Dr Valeriu Gaiția notar public în Sănnicolaul mare, Dl Nicolae Firu fost director școlar în Oradea-mare, care impresionează pe credincioși cântând Irmosul praznicului. Au mai asistat Dl primpretor Ioan Duicu, Dl notar cercual Iuliu Chivalibog, Dl Ion Lampl primarul comunei Bacova.

În decursul sf. Liturgii s'a făcut hirotonirea diaconului Gruia Roșu întru presbiter, fiind numit capelan la Vârșet.

„Înțește-te, înțește-te noule Ierusalime...“ începe Prea Sfinția Sa cuvântul binevestiri către fiii sufletesti din Sirbova. Acum s'a sevărsit cu adevărat târnosirea, sămburele fiind așezarea sfintelor Moaște în Prestol, în cadrul ceremoniei recerută de însemnătatea actului. Așezarea această însă să nu rămână numai act îndeplinit. Trebuie să se lucreze prin trântul și înoirea sufletelor, așezarea puternică în suflete a vieții cu frica de Dumnezeu, ascultarea de poruncile Sale, îndeplinirea datorițelor de creștini și primirea cu evlavie a sfintelor Taine. Să se desbrace haina veche a patimilor, cari au împărțit fiii aceluiaș Neam. Cuvintele de înaltă înțelepciune ale Arhipăstorului au căzut în ogorul inimilor dornice de lumină.

După sf. Liturgie Prea Sfinția Sa cercetează trei case ale credincioșilor.

La casa parohială se face revizuirea oficiului parohial, dându-se îndrumările necesare.

Aducem mulțumită deosebită credincioșilor din Sirbova pentru dragostea ce au arătat-o la venirea Prea Sfinției Sale. Laudă pentru zelul și însuflețirea tuturor. Dl învățător George Andraș n'a cruțat nici osteneală. Dl notar Iuliu Chivalibog face cinste oficiului său împreună cu Dl primar Dimitrie Russu, iar epitropii Nicolae Moise și Iosif Cuzma au aflat calea aleasă pentru a arăta dragostea lor, Arhipăstorului.

* * *

Din nou se înhamă patru cai la căruță și se adună trăsurile pentru coriști cari voiesc să însoțească pe Arhierul lor până la Hitiaș. Dornia sârboșilor este ca să se facă o cale de câteva sute de pași pe picioare, ca poporul adunat cu mic și mare să mai poată merge pe urma Prea Sfinției Sale. Vreau cu toții să știe, să o spună urmașilor lor, că pământul acela a fost călcat de picioare apostolești și că lumea l'a urmat. Fie ca să-i urmeze și povețele înalte. Dela hotarul Hitiașului, cu ceata tinerilor călărești și având înaintași o patrulă de bicicliști se continuă acelaș alai. La intrarea în comună e autoritatea comună în frunte cu Dl Iuliu Chivalibog, care substituie și în Hitiaș și care s'a ostenit și aici cu acelaș zel ca și la Sirbova.

La ușile bisericii preotul locului George Ciocoiu face raportul cuvenit, iar corul de sub conducerea bună a Dui învățător Titus Toma binevenetează cu „Iată preotul cel mare...“ Prea Sfinția Sa înconjurat de Prea On. Domni Romul G. Ancușa și Ioan Geția, Preoții George Ciocoiu, Alexandru Ioanoviciu, Remus Cloambeș, Gruia Roșu și diaconul episcopesc Teodor Roșca celebrează Vecernia.

Scopul principal al vizitațiunii canonice fiind binevestirea cuvântului dumnezeesc, Prea Sfinția Sa totdeauna fără oboseală la îndeplinirea acestei chemări sublime, pune înaintea credincioșilor noștri din Hitiaș și a celor veniți din Racovița, marea grație divină care s'a săvârșit asupra omenirii prin venirea Fiului lui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos în lume. Unitatea de mărturisire a singurei adevărate credințe neschimbata este numai mântuitoare. Neamul românesc a fost una în această credință, una trebuie să fie, ștergându-se desbinările. Pentruca însă acea grație divină să poată desăvârși uniunea sfintei într'o credință a neamului, fiecare fiu al acestuia trebuie să se roage cu adevărat. Rugăciunea cu credință a făcut minunile mântuitoare de atâtea rele. Combate obiceiul rău de a trăi în legătură nebinecuvântată de biserică. Sfintele Taine sunt așezate pentruca prin ele credincioșii în mod văzut să se împărtășească de harul lui Dumnezeu cel nevăzut. Nu poate fi nepăsare față de acest har. Lipsa lui e stricăciune pentru ființa omului și pentru suflet îndeosebi.

Biserica din Hitiaș e mare, dar nu mai poate cuprinde pe toți și pe toate, cari doresc să audă cuvântul și să vadă pe Stăpânul lor. Binecuvântând mulțimea Prea Sfinția Sa trece la casa preotului Alexandru Ioanoviciu, unde se controlează oficiul parohial și cassa bisericii, aflându-se toate în regulă. Vremea a trecut, mulțimea stă însă așteptând să primească tot mai multă și mai bogată binecuvântare. Încăodată se ridică brațele binecuvântătoare și sufletele credincioșilor rămân luminate de adevărata lumină a credinței noastre strămoșești. Binecuvântat fie cel ce a umblat întru numele Domnului în mijlocul turnei sale.

Insemnăm aici deosebita alipire arătată Arhipăstorului nostru, de Dl Dr Dimitrie Borca medic în Buziaș și președintele F. O. R.-ului secția Buziaș, care a pus la dispoziție automobilul său dela început și până la terminarea vizitației canonice. Nu mai puțin dragoste a arătat Dl prinpretor al plasei Buziaș Ioan Duicu, absolvent al academiei noastre teologice și la vremea sa tuns întru cetăț. Tot timpul a stat la dispoziția Prea Sfinției Sale rânduind cele necesare pentru buna ordine, care a fost exemplară pretutindena.

Episcop Nicolae Velimirovici :

Nenorocitului comerciant pe care l-au părăsit toți.

Scrii că ai scăpătat.

Prietenii te-au părăsit. Unii îți întorc capul, alții te batjocuresc. Numai credința în Dumnezeu te ține, să nu înnebunești sau să nu-ți faci vreun rău.

A scăpătat averea, n'ai scăpătat tu. A scăpătat comerciantul, ceea ce încă nu înseamnă că a scăpătat omul. Bogăția nu s'a născut cu tine; în calea vieții tale ea s'a lipit de tine; la capătul vieții, e silită să se desprindă de oricine. Ci, ea s'a desprins de tine înainte de sfârșitul vieții tale, și aceasta te amărăște. Tocmai aceasta a servit multora spre cea mai mare fericire. Căci deslipindu-se de pieritoarea bogăție pământească, ei încă au mai avut destul timp spre a-și îmbogăți sufletul în Dumnezeu. Pentru aceia cari aruncă de pe sine sămarul bogăției, în același moment când și sămarul trupesc, poate fi târziu pentru toate și totul pierdut.

Cinstit am lucrat, scrii. Inșă cinstei îi este promisă răsplata vecinică, iar nu temporală. Prin muncă cinstită omul se poate îmbogăți, poate și săraci. Dar, dupăcum bogăția nu mărește cinstea omului, la fel și sărăcia nu i-o scade. Cel ce gândește altcum, acela nu trăește în era creștină ci în cea antică păgână, în care valoarea omului se cântărea în cumpăna greutateții aurului. Pentru acea și Hristos s'a dat a fi răstignit, ca nimicind dintre oameni această barbară măsură, să dea alta, spirituală și morală.

După măsura lui Hristos, aceea ce constituie valoarea trainică în om, nici din bogăție nu se revarsă și nici din sărăcie nu se scurge. Ci dela puternica și slaba iubire a legii lui Dumnezeu depinde fluxul sau refluxul acestei trai-

nice valori, care nu se pogoară în mormânt cu trupul.

Dar, că te-au părăsit prietenii la năcazuri, și acum îți întorc capul sau că te batjocuresc deschis, e fapt dureros, aceasta însă este o nouă mărturie a mult bătrânei experiențe, ome-nești. Când l-au răstignit pe Domnul Hristos, unde erau acei cari înainte de aceia vroiau să-L facă împărat? Și acei care-l strigau: Osana? Nimeni nici unde. În preajma crucii stăteau numai indiferenții și batjocurătorii. Caporalii romani plictisiți, căscau, iar câinii evrei răufăcători, lătrau. Și sub crucea ta stă sau căscarea indiferentă sau lătrarea răufăcătoare. Fi bucuros pentru că picătura amărăciunii tale seamănă mării amărăciuni, a răstignitului Domn.

E bine că ții credința lui Dumnezeu. Și ea te va susține pe tine în aceste zile grele, cari vor trece ca ceața. Uite, omul ține în mână bastonul, iar bastonul îl ține pe el în susul dealului. Unii oameni poartă bastonul ca podoabă, iar alții pentru ajutor la drumuri grele. Credința în Dumnezeu și împodobește și ajută. Cât ai fost avut, tu ai ținut-o mai mult ca podoabă; acum ți-a devenit neapărată pârghie. Ea are înfățișare mai luminoasă când servește și ajută, decât atunci când numai împodobește.

Să nu înnebunești, zici. Nu te teme: puțin au înebunit din sărăcie, însă mulți, prea mulți, din bogăție.

Să nu faci vre-un rău cu tine, scrii. La sinucidere oare te gândești? Apoi chiar aceasta este boldul satanei. Aceasta înseamnă a nu merge nici după voința lui Dumnezeu, nici după voința ta, ci după voința satanei. Funia la gât — viața vecinică pierdută. Și într'adevăr, în vertiginoasa și neplăcuta schimbare din viața ta, nimic pe om nu-l poate susține afară de credința vie în Dumnezeu cel viu, care dă și ia, și ia și dă, încercând prin aceasta credința noastră și dragostea noastră.

Necredincioșii se coboară cu Iuda în ascunzișuri spre a se spânzura, iar sufletele cu credință eroică se urcă pe Golgota să bea în întregime paharul amărăciunii și — înviază.

Dumnezeu să-ți fie într'ajutor.

Din viața de toate zilele.

„Peștii nobili din apele noastre”. În revista „Carpății” din Cluj, Dl ing. insp. general silvic din serviciul Comunității de avere Pavel Goanță membru al Adunării noastre eparhiale a publicat un articol sub titlul de sus, apărut și în separat, în care se ocupă cu descrierea, ocrotirea, prăsila și pescuirea peștilor din apele de munte, cari constituiesc o adevărată podoabă și comoară pentru regiunile muntoase. Autorul se estiază și asupra „pescuirii” cu buruene otrăvitoare, care e un obicei foarte condamnat al unor țărani din populația diecezei noastre. Publicăm mai jos pasagiul otrăvirii păstrăvilor al studiului cu scopul, ca preoțimea noastră, ca cea mai de seamă sfetnică a credincioșilor noștri, să arate celor vizați răul ce-l comit prin otrăvire:

„Țăranii mai pescuiesc cu dinamita și buruene otrăvitoare. Dl Dr. Antipa amintește, că cauza principală că n'avem păstrăvi e: *Dinamita, Aleonul, Măsladul, Lipanul* (numire botanică), *Turta lupului*. La noi în Banat în regiunea *Caransebeșului*, unii țărani din comunele situate la poalele masivului *Muntelui Tarcu*, folosesc cu predilecție la otrăvirea păstrăvilor, *buruiiana*, care crește la munte, seamănă cu *Coadă vacii*, are flori galbene, tulpină roșcată, stamini roși-violet, — cunoscută de popor sub numele „*Mleci*” sau „*Mlesi*”, care pare a fi identică cu *Verbascum Austriacum*.”

Real-Euzykopedie der Pharmazie în vol. XII, cap. *Verbascum*, enumeră mai multe specii ale acestei plante, cari conțin materii otrăvitoare și cari se folosesc ca „otrăvă pentru pești” ca: *Verbascum Thapsus*, *V. Phlomoides*, *V. Nigrum*, *V. Blattaria*. — În America de Sud noțiunea „otrăvă pentru pești” se exprimă cu cuvântul „*Verbascum*”. — În *Köhlers Medizinal Pflanzen* vol. I. aflăm, că planta și semințele strivite a buruenei *Verbascum Phlomoides* în Italia și Grecia, se folosesc ca mijloc pentru amefirea peștilor. — În tratatele cari ne stau la dispoziție, n'am găsit, ceea ce ne-ar interesa de a ști: care este și cum se numește otrava din plantele *Verbascum*, care introdusă în apa râurilor și pâraelor, ucide sau amefeste peștii? Cari specii conțin otrăvă, care ucide și cari conțin otrăvă, care numai amefeste?

Dar acum, ca să trecem la concert, pe noi ne intrigă planta „*Mleci*”, pe care o numim și pe mai departe cu numele (colectiv) folosit de popor. Dacă așa avea putere și posibilitate așa stârpi această buruiană de pe fața pământului. Și pe toți aceia, cari operează cu această plantă, îl consider de vandăli ordinari care păcătuiesc contra celorlalți convieșuitori, contra urmașilor lor, contra avuției naționale și ca atari, pentru fapta lor criminală, ar trebui să infunde ocnele. Cu *Mleciul* se poate otrăvi tot peștele din pârâu. Și că totuși mai sunt păstrăvi în pâraele băntuite cu această buruiană, se datorește numai capacității extraordinare de producere și de refacere a naturii.

Pentru a ilustra faptul barbar și urmările fusteste acestui „pescuit”, iată un caz: Un prieten, bun cunoscător al locului, îmi povestește: Modul de otrăvire a păstrăvilor în apa *Cernei* cu buruiiana „*Mleci*” a fost importat din comunele din vechiul regat, limitrofe cu apa *Cerna*, care era pe vremuri pe o distanță însemnată granița între vechiul regat. (jud. Mehedinți)

și fosta monarhie Austro-Ungură (jud. Caraș-Severin astăzi jud. Severin). Înainte de război, precum și în timpul războiului, fiind paza granițelor intensă, prin circularea continuă a patrulilor grănicerilor români și gardei financiare maghiare, pescuirea clandestină, deci și pescuirea cu otrava plantei „*Mleci*” pe această porțiune a *Cernei*, s'a făcut numai în cazuri foarte rare. În urma acestei ocrotiri, apa *Cernei* era foarte bogată în păstrăvi, principalul pește al acestei ape. Un pescar în timp de o oră prindea cu năpasta, cu ușurință 3—4 Kgr. de păstrăvi. După unire, ridicându-se paza graniței, supravegherea reglementară, ca și astăzi, lăsând mult de dorit, pescuitul clandestin s'a practicat fără nici o piedică, — și așa nestăjenit s'a practicat și distrugerea păstrăvilor cu buruiiana „*Mleci*”. Ziua consacrată pentru prinderea păstrăvilor și otrăvirea apei, a fost — și înrând în uz, este și astăzi — 22 Iulie ziua *Maria Magdalena*, ziua de popor „*ziua Marinei*”. Pescuitul păstrăvilor cu otrava „*mleci*”-ului a fost considerată drept *sărbătoare câmpenească (!)*, la care a luat parte toată comuna cu mic, cu mare, ba chiar și intelectualii satului. S'a pus deacurmezișul râului 3—4 saci de *mleci* striviți cu piatră, care în scurt timp, producând spumă, și-a arătat efectul pe o distanță de mai mulți kilometri! Peștii otrăviți fac salturi din apă, cei mari sar chiar și pe mal. În porțiunea otrăvită nu rămâne pește viu. Ucidera peștelui se produce prin nimerirea sistemului nervos. Pescarii, după otrăvire, în anul acela, nu mai cercează apa, fiind cu totul pustie de pește. Dacă otrăvirea se face în timpul bății (boiștei) în regiunea de sus a pâraelor, dimensiunile distrugerii sunt și mai dezastruoase. Și durere, că această metodă barbară cu consecințele ei catastrofale, în prezent este încă în uz și ca urmare, bogăția în pește a *Cernei*, cum și a celorlalte ape din această regiune, este o amintire din trecut.

Dintre metodele bădare de pescuit, socot, că pescuirea prin otrăvirea apei, care intoxică întreaga apă pe o distanță considerabilă, e cea mai condamnată, pentru că poate să aibă urmări catastrofale pentru peștii din pâraele de munte. Cu dinamita se distruge numai pe alocurea, cu hrană intoxicată (cu „boabe” cari sunt fructele plantei indiene *Anamirta cocculus*, cunoscută sub numele de *cocculi Indici s. levantini* și cariucid cu otrava *Picrotoxin*) numai peștii cari mănâncă din această hrană, cu otrăvirea apei însă, se distruge totul.

Lumea trece și poftele ei, iar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veci (I. Ioan 2-17).

Mai bine să nu fi cunoscut calea dreptății, decât după ce ai cunoscut-o să te întorci dela sfânta poruncă care s'a dat nouă (II. Petru 2-21).

Norodul acesta se apropie de mine cu gura lui și cu buzele mă cînstește iar cu inima stă departe de mine (Mat. 15-8).

Nimeni nu cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl și nimeni nu cunoaște pe Tatăl decât numai Fiul și acela cărui voește Fiul să-i descopere (Mat. 11-27)

ȘTIRI

Raportul despre vizitațiile canonice din tractul Ciacovei, se va publica în numărul viitor.

Duminecă în 12 August a. a. F. O. R. secția eparhială și-a ținut adunarea generală. Raportul detaliat îl vom publica într'un număr viitor.

Cununie religioasă. Azi, Duminecă, în 19 August a. c. se celebrează cununia religioasă a consilierului nostru eparhial Dl Nicolae Cornean, redactorul Foi Diecezane, în biserica catedrală din loc.

Sincerile noastre urări de bine!

Pentru monumentul funerar „Dr Iosif Iuliu Olariu” au mai intrat următoarele sume:

Pr. Traian Popescu Ofcea 100 Lei

Total: 100 Lei

Suma anterioară: 69.644 Lei

Total până de prezent: 69.744 Lei

† **Preteasa Cornelia Drăgoi**, soția preotului Iosif Drăgoi din Globureu, a trecut la oele eterne în 12 August a. c. Dumnezeu să o numere în ceata celor drepti!

Notă Oficială.

Nr. 4024 E. 1934.

Pentru aplicarea strictă a dispozițiilor din legea timbrului și ținând seamă și de adresa Ministerului Instrucțiunii și Cultelor cu Nr. 31305/1934 se comunică spre orientare și contormare următoarele:

1. Potrivit dispozițiilor legii timbrului orice petiție sau raport de interes personal din partea unui preot, paroh, protopop etc. urmează a fi timbrată cu timbru prevăzut de lege pentru petiție, — în caz contrar, un asemenea raport, potrivit art. 41 din legea timbrului va fi înregistrat dar nu i se va da curs decât după ce partea interesată va plăti taxa îndoită prin aplicare de timbre mobile care se vor anula de autoritatea căreia i-a fost adresat.

În acest caz petiția sau raportul va avea efect retroactiv din momentul înregistrării.

2. În virtutea art. 22 § 31 din legea timbrului sunt scutite de orice timbre cererile adresate autorităților publice de către oficiile tuturor părților constitutive ale Bisericii noastre ortodoxe române cu organele lor conform art. 8 din legea bisericească.

În această scutire nu se cuprine și cererile sau acțiunile în justiție, care trebuiesc timbrate cu timbrul respectiv prevăzut de legea timbrului.

3. Anularea timbrurilor puse pe cererile primite de organele bisericești se va face conform dispozițiilor aceleiași legi prin ștampilarea și ștampila autorității respective sau prin aplicarea ștampilei „anulat”.

Caransebeș la 7 August 1934.

Episcopul diecezan:

† Vasile

Convocare.

Domnii acționari ai societății Depozitul de bere Dacia s. a. Caransebeș, sunt invitați la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Caransebeș la **6 Septembrie a. c.** ora 13 p. m. în biroul societății din Str. Episcop Popasu.

Ordinea de zi:

1. Hotărîrea în privința lichidării societății și denumirea lichidatorului.
2. Hotărîrea în privința descărcării membrilor din Consiliul de administrație.
3. Alegerea noilor membri ai comitetului de cenzori în locul celor vechi.

Caransebeș la 16 August 1934.

Direcțiunea.

N. B. Acționarii sunt rugați să depună acțiunile cu cupoanele cu 8 zile înainte de adunare generală extraordinară la Banca de Credit Român s. a. sucursala din Oradea ori la Banca Graniței s. a. din Caransebeș ori la cassiera societății.

Conspectul Manualelor de religie

pentru învățământul primar

publicat în „Biserica ortodoxă română”
Revista Sfântului Sinod, are în locul prim:

Cărțile de Religieune

de Dr P. Barbu și Pr. P. Bizerea

pentru:

1. Școlălele de copii mici și clasa I a școlălei primare Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școlălei primare „ 10.—
3. Clasa IV a școlălei primare „ 10.—
4. Clasele V, VI, și VII ale școlălei primare „ 15.—

Editate de Librăria Diecezană, Caransebeș.

Școala Normală de învățători „Ioan Popasu” Caransebeș.

Aviz școlar.

Despre condițiile de primirea și reinscrierea elevilor la Școala Normală de învățători „Ioan Popasu” din Caransebeș în anul școlar 1934—35.

I. Condițiuni de primire.

În cl. I-a se primesc 30 elevi, în a II-a 10 elevi, în a III-a 10 elevi, în a IV-a 30, în a V-a 9 elevi, în a VI-a 7 elevi și în a VII-a 4 elevi. În fiecare clasă vor fi 20 bursieri și semibursieri și 10 solvenți.

Clasa IV-a se va deschide numai dacă se vor prezenta cel puțin 15 elevi.

Aspiranții la locurile vacante în cl. I-a trebuie să fie absolvenți de cel puțin 4 clase primare; cei la clasele II, III și IV trebuie să aibă promovată clasa anterioară de gimnaziu sau de școala normală cu media cel puțin 7 (șapte). În clasele V, VI și VII se primesc numai normalişti.

Elevii normalişti, cari doresc să se transfere la această școală, trebuie să ne prezinte cererile până la 10 Septembrie a. c., anexând la ele consimțământul direcțiunii școlii, de unde se transferă și aprobarea Ministerului. Cererile întârziate nu se iau în considerare.

Aspiranții dela școli primare și gimnazii la locurile vacante în clasele I, II, III și IV vor da examen de admitere, care va servi totodată și ca examen de concurs pentru bursă și va consta din două serii de probe: scrise și orale.

La cl. I-a se va da proba scrisă din limba română, aritmetică, iar cea orală din limba română, aritmetică și geometrie, istoria și geografia țării; din materia primelor patru clase primare.

La cl. II, III și IV-a se va da proba scrisă din limba română, aritmetică și istoria românilor, iar cea orală din toate materiile clasei de gimnaziu, pe care a absolvit-o.

Toți elevii, aspiranți la locurile vacante din clasele I, II, III și IV, trebuie să fie sănătoși, fără nici un defect organic și să aibă aptitudine muzicală, cei din clasa I-a să aibă etatea de 11—14 ani, iar cei din clasele II—IV cu un an în plus pentru fiecare clasă, apoi toți până la 5 Septembrie a. c. își vor înainta cererile cu următoarele anexe:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile.
2. Certificat de studii dela școala, unde a urmat.
3. Act de vaccinare.
4. Certificat de bună purtare, netimbrat, dela direcțiunea școlii, la care a urmat.
5. Certificat dela primărie că este cetățean român.
6. Certificat dela receptorul fiscal, vizat de administrația financiară, în care se va arăta amănunțit dările către stat, județ și comună, ce le plătesc părinții sau reprezentantul legal al elevului.
7. Certificat dela primărie, în care se va arăta amănunțit numărul și vrăsta copiilor și starea lor civilă.
8. Certificat dela primărie sau dela autoritatea, la care servește sau a servit părintele elevului ca funcționar, în care se va arăta ce servicii civile sau militare aduce sau a adus statului, comunei sau altei instituții, anii serviți și ce salar are.

Cererile necomplete nu se iau în considerare.

Pentru înscriere se cere ca la examenul de admitere, candidații să obțină cel puțin media 6, iar,

pentru a li se acorda bursă, trebuie cel puțin media 7 și să dovedească cu acte că sunt săraci.

La înscriere, elevii vor da un angajament, iscălit de elev și părinte, cu legalizarea semnăturilor de către primărie, că elevul va servi cel puțin 10 ani în învățământul statului și părintele va face declarație că va achita taxele impuse de comitetul școlar.

II. Examenele de corigență.

Se vor ține în ziua de 12 Septembrie 1934, dela 8 a. m.

III. Înscrierea elevilor și începerea anului școlar.

Elevii se vor înscrie în zilele 12, 13, 14 Septembrie 1934, dela orele 8 a. m. Deschiderea festivă a anului școlar va fi în 15 Septembrie 1934. Elevii, cari vor întârzia, nu se vor mai înscrie.

IV. Taxele anuale școlare și de întreținere în internat.

1. 5050 Lei pentru nutriment, instalare în internat, spălătul rufelor și baie, medicamente, dela solvenți.

2650 Lei pentru aceleași dela semibursieri.

250 Lei pentru aceleași dela bursieri.

2. 1150 Lei taxe școlare.

3. 500 Lei taxă de membru în comitet.

4. 150 Lei cauțiune dela elevii cei noi. Cei vechi vor completa la 150 Lei.

5. Elevii cei noi nenormalişti vor plăti un plus de 350 Lei la taxa de instalare în internat.

Orfanii de războiu, fiii invalizilor de războiu și ai membrilor corpului didactic sunt scutiți de taxele dela Nrii 2 și 3, dacă vor dovedi aceste calități ale lor cu acte dela autoritățile competente.

Toate taxele, afară de cauțiune, care se achită integral la înscriere, se achită în două rate: jumătate la înscriere și jumătate la întoarcerea din vacanța de Crăciun.

Elevii, cari nu-și achită taxele la datele fixate, se eschid din școală.

Elevii vor avea următoarele efecte: o șapcă, numai modelul școlii, cu inițialele S. N. C., o uniformă școlară de sărbători și una de toate zilele strict după modelul oficial și un palton, 4 cămăși de zi, 2 cămăși de noapte, 4 izmene, 6 batiste, 6 per. de ciorapi, 2 ciarceafuri de pat, 2 fațe de perină, 3 șerveete albe 30 cm. late și 30 cm. lungi, o plapomă sau pătură groasă de lână, 1 cuvertură de pat (pentru elevii noi se va da dela școală), 1 plepten, 1 perie cu pastă de dinți, săpun, 1 perie de haine, 2 perechi de ghete, 2 mosoare cu ață albă și neagră, una pe-reche pantofi de noapte și de gimnastică, 1 violină, toate manualele, tablă de desemn, compas, atlas geografic.

Elevii din clasa I-a sunt admiși până la 1 Decembrie să-și poarte hainele civile, până la care dată trebuie să-și facă uniformă.

Elevilor din clasele II-VII le este strict interzis să aibă alte haine decât uniforma. Cei cari vor introduce în garderoba lor alte haine nu se pot înscrie, iar în cursul anului îndată vor fi eschiși din școală.

Pe brațul stâng al hainelor va fi cusut cu mașina numărul dat elevilor, care va fi de culoare galbenă-portocalie deschisă, pe fond negru, în dimensiunile reglementare. Pe fiecare bucată de rufărie va avea cusute inițialele numelui și numărul dat.

Fiecare elev la înscriere va prezenta un inventar despre toate efectele, certificat de pedagogul școlii că

are toate cele prescrise. Cine nu le are toate, sau a introdus efecte nepermise, nu se poate înscrie.

Toți elevii vor avea câte un costum național pentru festivități și sărbători, care va consta din o cămașă cu cusăturile din comuna sa și o pereche de jzmenе.

Toți elevii vor fi interni, afară de cei ce locuiesc la părinți.

Caransebeș la 4 August 1934.

Gh. Neamțu director

I. Harambașa secr.

Tipografia

și Librăria

Diecezană

Caransebeș

Este înzestrată și bineasortată cu tot felul de cărți românești literare și științifice, ♦ requisite școlare și de birou. ♦

Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile. Legătorie proprie.

AVIZ!

Primesc spre executare în culori de ulei tot felul de lucrări de

Artă bisericească

și anume:

Ripizi,

Steaguri,

Prăsnicare,

Mormântul Domnului

și tot felul de obiecte bisericești.

Prof. Cornel G. Otonoga, pictor

Caransebeș, Str. Ghețării 4.

Proprietatea Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.

Vila Doboșan

din

Băile-Erculane.

Otel cu bun renume aproape de centru. Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. Regiune romantică de o frumsețe rară. Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Mai până la sfârșitul lui Octomvrie.

Informațiuni dă:

Administrația „VILEI DOBOȘAN” în Băile-Erculane.